

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7. Osebni pogovor od 10. do 11. ure vpredpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo. Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

MIR

Velja

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo lista „Mir“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

Glasilo koroških Slovencev

Leto XXIX.

Celovec, 17. grudna 1910.

Štev. 51.

Darujte za „Slovensko Stražo“ namesto razglednic za Božič in Novo leto!

K padcu Bienerthovega kabineta.

Za javnost čisto nepričakovano — je demisioniral ministrski predsednik baron Bienerth s celim svojim kabinetom. Državni poslanci so pač vedeli, da stoji Bienerthovo ministerstvo na zelo slabih nogah in da se mu vedno bolj majejo tla pod nogami. V torek, 13. t. m. popoldne, je predložil baron Bienerth cesarju prošnjo za dovoljenje odstopa celega kabineta, in cesar je sprejel demisijo, obenem pa poveril odstopivšemu kabinetu vodstvo ministrskih poslov do sestave novega ministrstva.

Da je bila vlada v sedanjih sestavi za dalje časa nemogoča, to je vedel Bienerth sam; zato se je trudil, da bi spravil Čeha z Nemci, jih potegnil v kolo vladnih strank in si tako — na račun Jugoslovanov — zvaril trajno vladno večino. Toda Bienerth in njegovi ministri so samim sebi izpodbili tla s svojim vladnim sistemom, ki je bil Slovanom tako sovražna, da Čehom ni bilo mogoče stopiti k sedanjim vladnim večini; celo Poljaki so iskali priložnosti, da bi se mogli umakniti in vreči s sebe odij neslovenskega vladništva. In res so bili Poljaki zadnji povod za odstop Bienerthovega ministrstva.

Že v soboto prej je doživela vlada v državnem zboru za njo uprav sramoten udarec. Vladne stranke so bile v državnem zboru tako slabo zastopane, da zbornica ni bila sklepčna. Navzočih je bilo le 79 poslancev, da pa je zbornica sklepčna, jih mora biti vsaj 100 poslancev. Naloga vladne večine, ne pa opozicije, pa je, da skrbi za sklepčnost in delamožnost državnega zbora. Položaj so porabili češki radikali, ki so predlagali sklep seje in štetje poslancev. Ker

predsednik dr. Pattai ni maral ugoditi, kljub temu da bi bil to morel po poslovniku, so zagnali češki radikali grozen hrup in začeli najburnejše obstruirati. Predsednik se jim je udal in pustil šteti. Zbornico so pa pri tem zapustili tudi — Poljaki, dosedaj steber barona Bienertha, in čakali v kuloarjih vladne blamaže.

Bienerth je videl, da se na Poljake ne more zanesti, in mu ni preostalo drugega nego odstopiti. Poljaki z Bienerthovo vlado pravzaprav nikdar niso bili zadovoljni, a ker je menda njihovo vrhovno načelo, da ostanejo v vladni večini, zato tako dolgo niso izvajali posledic. Zadnji čas pa so prišli Poljaki z vlado zelo navzkriž. Zahtevali so, da se začnejo graditi gališki kanali, vlada pa je izjavila, da jih ne bo. Zahteva Poljakov je bila opravičena, ker je bil tozadevni sklep narejen še za časa Körberjevega ministrstva in od cesarja potrjen. Da so pa Poljaki ravno sedaj odločno zahtevali, da se ta vodovodni načrt izvede, je bila, vsaj zdi se tako, le zelo dobrodošla zvijača. Hoteli so se v prvi vrsti iznebiti svojega finančnega ministra in ga zamenjati z drugim. To je sklepali iz izjave poljskega poslanca dr. Buzeka nasproti uredniku „Reichspost“ k demisiji Bienerthovega kabineta, ki se glasi: „Korak vlade si razlagamo tako, da hoče ministrski predsednik iti poljskemu kljubu na roko in zato bo jutri (v sredo) v seji poljskega kola najbrž soglasno sprejet predlog, da bo glasoval poljski klub v svoji celoti za proračunski provizorij (začasni proračun), zlasti ker klub dosedanjemu ministrskemu predsedniku popolnoma zaupa.“

Tako tudi ne bi bila izključena kombinacija, ki jo je objavil Bienerthu z dušo in telesom udani in od njega samega dobro informirani dunajski „Vaterland“, da bo dobil zopet Bienerth nalogo, da sestavi nov kabinet. V tem smislu je pisala tudi krščanskosocialna „Reichspost“, ki je z nekaterimi drugimi vladnimi listi vred po demisiji Bienerthovega kabineta poročala, da je gotovo le, da v nanovo sestavljenem ministerstvu ne bodo več: minister javnih del, Ritt, finančni minister, Poljak Bilinski in poljski minister-rojak dr. pl. Dulemba. Torej najhujši nasprotniki Jugo-

slovanov, justični minister dr. pl. Hohenburger, notranji minister Härdtl in železnični minister Wrba naj bi še ostali; to se pravi, Jugoslovane že vnaprej izločiti iz vladne večine. Mogoče je pa tudi, da so to samo Bienerthove želje, ki jih širi po svojih listih. Krščanskosocialni politični krogi so mnenja, da ostane v prihodnjem kabinetu gotovo dr. Weisskirchner. Tudi o naučnem ministru grofu Stürgkhu se slišijo enaki glasovi.

Iz vsega tega je posneti, da se gre zgolj za navidezno demisijo, ki ima namen, da se rešijo državne potrebe v demisijskem stanju, ki jih Bienerth ni mogel drugače rešiti. Čehi in Slovenci sodijo, da se z demisijo in začasnim vodstvom poslov po sedanjem ministerstvu ni izpremenil politični in parlamentarni položaj. Tako je poročala slovanska korespondenca „Centrum“.

Res je poljski klub sklenil, da bo soglasno glasoval za proračunski provizorij in podaljšanje poslovnicega provizorija. Načelnik Glabinski je poudarjal, da ni izključeno, da se bo sestava novega kabineta poverila zopet baronu Bienerthu, za katerega se je zavzemal tudi dr. Korytowski, kdo ve, če ne kot naslednik Bilinskega?! Za Bienertha so vneti tudi krščanski socialci, nemški nacionalci tudi nimajo povoda braniti se ga, in tako smo dospeli k staremu položaju. Naj že bo kakor hoče, to so dokazali češki in slovenski poslanci, da se proti njim ne dá vladati. Slovenski poslanci gledajo ves ta razvoj prav mirno, pripravljeni in oboroženi so za vse slučaje, in slovensko ljudstvo jim po izkušnjah zadnjih let sme čisto mirno zaupati za njihovo nadaljno postopanje in se popolnoma zanesti na njihovo že mnogokrat preskušeno politično zrelost!

Torba za nasprotnike.

Pustni šaljivec.

Kdor hoče dobiti o kaki politični stranki prave pojme, mora vzeti v roke „Štajerca“, brati in si potem misliti ravno nasprotno temu, kar trdi „Štajerc“. In zadel bo pravo! Kajti karkoli piše „Štajerc“ o Slovencih, o slovenskih in o raznih nemških strankah, je debela laž, res pa je ravno

Podlistek.

Mati Mina.

Komedija v dveh dejanjih. — Po ital. izvorniku priredil D. O.

(Dalje.)

II. dejanje.

Soba kakor v prvem dejanju.

1. prizor.

Mati Mina sama.

Vse se je srečno izteklo. Baronica Brdska se ne bo več skrivala pod imenom in obleko matere Mine. Prav zadovoljna sem, da sem mogla spoznati svoji ljubi nečakinji. Uboga Mira, le pripravi se, da pridobiš teto z napačnim prilizovanjem! A tvoja teta že ve, da ljubiš le njeno zlato in ne nje same... Bila si preveč hudobna, in od te strani te obžalujem... Upam, da se poboljšaš... Ti pa, dobra Zora, si si osvojila vso mojo ljuberan...

2. prizor.

Anka in prejšnja.

Anka: Vaša naročila so bila točno izvedena.

Baronica: In pismo?

Anka: Oddano je bilo danes zjutraj na pošti v roke Pepci za gospo Kristino.

Baronica: In njega učinek? Ali si mogla videti?

Anka: Pomislite! Bila sem navzoča in sem se delala indiferentno; a sem vse opažala.

Baronica: In kaj?

Anka: Gospa Kristina je kazala odkritosrčno in živo radost pri sporočilu o bližnjem prihodu svoje svakinje. Rekla je, da jo je vedno želela poznati osebno, njo, ki je ljubljena kakor sestra od ubogega soproga.

Baronica: In hčerki?

Anka: Zora ima prav dobro srce in deli z materjo vsa čustva. Bila je zelo vesela, ker je končala včeraj neko delo, katero ji donese toliko, da bo se mogla veseliti s teto.

Baronica: In druga?

Anka: Kaj hočete? Mira je še mlada... Jako se bo veselila prihoda tete baronice. Vedno misli, kako bi se napravila lepo in pokazala plemenito, da bi si tako osvojila naklonjenost. Hotela je tudi en del sestrinega denarja, da si kupi povsem nepotreben lišp.

Baronica: In mati ji je dovolila?

Anka: Gospa Kristina je predobra in ne more ničesar odreči svojima hčerkama.

Baronica: Reci marveč, da ima neko gotovo slabost, ko vidi svojo Miro. Mira je bila preveč ljubljena od mojega brata; zaradi tega je bila razvajena. Upam, da se poboljša... Zdaj pa pojdive, kajti nočem, da me dobé tukaj.

Anka: In potem pride ura prihoda in mati Mina mora zginiti iz te hiše, da prepusti prostor baronici Brdski.

Baronica: Mislim, da sem nekaj slišala; pojdive! (Odideta skozi vrata. Skozi nasprotna vrata vstopi hitro gospa Kristina s hčerkama.)

3. prizor.

Gospa Kristina, Zora, Mira.

Mira: Saj sem Vam rekla, da ni prišla oddat onega stanovanja materi Mini. Zdaj pa smo dolžne sprejeti v hišo našo teto baronico, potem pa ne bo stanovanja, ki bi zadoščalo njenim pogojem.

Kristina: Lepo govoriš, moja Mira! A ne pomisliš, da je treba vendar živeti in si zagotoviti neko gotovo obnašanje, s katerim moramo zaslužiti vse, in štirideset kron mesečno, ki jih plačuje mati Mina, so lepa stvar.

Zora: In potem je tako prijazna, ta dobra starka.

Mira: Pa recite, mati, zakaj je teta tako bogata, a oče, ki je bil njen brat, je bil tako ubog.

Kristina: Tvoj ubogi oče je bil mlajši sin iz ugledne rodbine Brdske. Tudi jaz sem bila iz ugledne družine, a izgubili smo pozneje velik del premoženja. Mislil je na diplomatično karijero. Bil je mož velikega duha, neomadeževanih čednosti, kakor ustvarjen za poslanca...

Mira: Na Dunaju sem bila rojena. Ne?

Kristina: A prej sva morala živeti nekoliko let v Gradcu. Med tem je naš bankir, kateremu sva zaupala premoženje, doživel polom in zbežal v Ameriko.

Zora: In niste mogli dobiti več ničesar?

Kristina: Prav ničesar! Preostalo nam ni drugega nego živeti od očetovega urada in od pičle moje dedščine.

Mira: A vendar smo imeli lepo stanovanje in lepa oblačila.

nasprotno. Če je „Štajerc“ pisal, da so vse slovenske posojilnice pri nemški centralni blagajni, je bilo na tem toliko resnice, da nobena slovenska posojilnica ni pri tej kasi. Če je „Štajerc“ farbal svoje potrpežljive bralce, da bodo slovenski kmetje ogoljufani zaradi poloma pri nemški centralni kasi, je resnica le, da bodo izgubili le nemški kmetje, če se centralna kasa ne bo sanirala. Če je „Štajerc“, prvak v lažeh namigaval, kakor da bi neki vrli slovenski duhovnik poneverjeval denar, je socijaldemokratski „Arbeiterwille“ imenoval izdajatelja in urednika „Štajerca“: „Zaradi raznih tatvin in poneverjenj iz slovenske socialnodemokratske stranke vun vrženo, zaradi suma, da je zakrivilo zločin požiga, zaprto in v Ljubljano odvedeno, pa zaradi pomanjkanja dokazov zopet izpuščeno in v obrambo nemštva v Ptuj pozvano človeče.“

Hud poper za bivšega socialdemokrata, sedaj voditelja nemškutarije na Spod. Štajerskem. Če „Štajerc“ piše o naprednjakih in hvali svoje naprednjaštvo, je res le, da ni nobena stranka v Avstriji tako nazadnjaška in zabita kakor so štajercijanci. Saj se ne potegujejo za sebe, za kmeta, kakor farba „Štajerc“, ampak za tiste, ki našega kmeta derejo, za nemškutarske trgovce, ki se živijo od Slovencev, toda Slovencem nikdar ne pomagajo, ampak le nemškim nacionalcem.

„Štajerc“ piše, da politikujoča duhovščina spravlja ljudi ob vero, res je pa le nasprotno: Duhovščina vidi ravno brezverskega Belcebuba, ki hoče ljudstvu s pomočjo politike vzeti vero, zato se bori proti njemu, naravno da tudi v politiki! Kaj bi pomagalo, če bi duhovniki še tako marljivo učili samo krščanski nauk, če bi pa mirno gledali, da bi se v življenju ne delalo po tem krščanskem nauku, da bi se volili v vse zastope, bodisi občinske, deželnozborske ali državnoborske brezverci ali ljudje, ki držijo z brezverci. Tako bi se znalo zgoditi enkrat, da bi ti brezverski zastopniki naredili postave, da duhovniki sploh ne smejo več učiti božjih resnic itd. Zato ni samo opravičen, ampak je v svoji vesti dolžan vsak dušni pastir, da čuva v svoji fari, da ne pridejo v zastope grabežljivi volkovi in ne motijo pridnega ljudstva lažnjivi preroki. Torej ni res, da bi politikujoča duhovščina spravljal ljudi ob vero. Res je le to, da „Štajerc“ svoje čitatelje posurovi, jih naredi mlačne kristjane in sovražnike namestnikov Kristusovih, za katere se je zavzel Kristus, ko je rekel: Kdor vas zaničuje, mene zaničuje. Res je le, da „Štajerc“ vzgaja verske in cerkvene upornike. Res je le, da se krušni očetje „Štajerca“, kakor ptujski župan Ornig, pripravljajo, da sezidajo lutrovske tempelje v Ptuj. „Štajerc“ se je drznil trditi, da v slovenski politiki ni morale, ni dostojnosti in resničnosti in poštenosti. To se sliši ravnotako, kakor če bi se največji tat kregal nad ljudmi, da kradejo, kakor če bi se največji goljuf in hudobnež hudoval, da ni poštenosti... Oj, morala, ki se širi po „Štajercu“, je čudna! Po trgovcih, ki podpirajo „Štajerca“, da zastuplja Slovence, se širi med Slovenci v ptujskem okraju šnopsarija, ki — uničuje kmete. To je res!

Kristina: Ko je prišel moj soprog na višjo stopinjo, sva si morala ohraniti to čast. A po njegovi smrti mi je ostala le pičila pokojnina; kajti služil je le malo let.

Mira: Kako se je pa teti godilo, da je tako bogata?

Kristina: Sestra tvojega očeta, obdarovana z izvrstnimi zmožnostmi, fizičnimi in moralnimi, je poročila svojega bratranca, edinega sina in zelo bogatega, ki je umrl čez malo let brez potomcev in zapustil vse njej.

Zora: In Vi niste videli nikdar te ljube tete? Kristina: Ne! Kajti poročila se je prej nego sem jaz poznala njenega brata. Preselila se je potem na Tirolsko.

Mira: Zatorej le hitro, da jo spoznamo! Le škoda, da je ne morem sprejeti bolj dostojno.

Zora: Oh, teta ve dobro, da nismo bogate.

Mira: Prinesla bo morda kakšen dar... Kdove: kakšno obleko... morda klobuk... (Se gleda v zrcalo in se olepšava.) Ko bi imela bolj elegantno opravo na glavi, kaj ne, mati? Potem bi bila zelo lepa?...

Kristina: Neumnica! Ti misliš samo na obleko...

(Konec prihodnjic.)

Pristaši, zaupniki, širite „Mir“!

Smešnice.

Dolgo posredovanje. Pondeljek je poslal torca k sredi, naj vpraša četrta, ali je res petek rekel soboti, da je nedelja praznik.

Poslanec dr. Verstovšek je v državnem zboru 7. t. m. dobro označil to moralo in kulturo, ki jo širi „Štajerc“, sledeče: „Ker je rekel Malik, da je to, kar navajam, laž, moram navesti imena! (Živahni medklici.) Izzvali ste me, in zato moram izvesti svojo nalogo. Stvarno konstatiram, da so v Ptuj sledede take tvrdke: Hutter, ki je postal malone milijonar; Straschill, Fürst, Wimmer, Kaisers Nachfolger, Svaty, Kossar in druge; v Mariboru so pa splošno znane tvrdke, žganjarne in šnopsarije: Albrecht, Strobbach Lendler, Arsenschegg. Cmureške žganjarne so znane daleč po svetu. Navedene beznice širijo nekulturo med sosednje prebivalstvo. Trdno sem prepričan, da bi Malik in Marckhl takoj protestirala, če bi mi morebiti izjavili, da pripada le ena navedenih šnopsarskih tvrdk slovenski narodnosti. (Čujte! Čujte!)

Gospodje, zdaj sami lahko presodite, kdo širi tako kulturo. Nadalje stvarno pribijem, da v Ptuj za navedene šnopsarske beznice med prebivalstvom tako agitirajo, da pošiljajo ob nedeljah vozove na deželo, s katerimi vabijo in vozijo kmete in delavce v te žganjarske beznice. (Čujte! Čujte!) Jasno je, da rode take razmere v moralnem oziru najžalostnejše posledice“

In tako bi lahko naštevati še dolgo, dolgo, da je ravno narobe res, kar „Štajerc“ trdi. O, tudi iz „Štajerca“ lahko izveš resnico, toda brati ga moraš znati. Brati pa ga moraš tako, da si vedno misliš: ravno nasprotno bo res. Če „Štajerc“ piše, to in ono je belo, potem vedi, da je čisto gotovo črno, ako ti je zadeva znana ali ne.

Sicer pa za zabavo in kratek čas za pametne ljudi, pa tudi samo za te, ni ravno napačno, vzeti v dolgočasnih urah v roke „Štajerca“. Se človek vsaj lahko odkritosrčno smeji, na pr. če bere v „Štajercu“ sledeče: „Kadar se pojavijo v politiki psovke, takrat manjka dokazov in argumentov.“ V „Štajercu“ še nikdar nismo pogrešali psovk, vedno pa dokazov!

Linhart imenuje v „Štajercu“ vrla poslanca dr. Verstovška in dr. Benkoviča politične — renegate, t. j. odpadnike. In vendar ne dobimo lahko človeka, ki bi bil tolikokrat preoblekel politično sukno kakor Linhart. Linhart je bil slovenski liberal, potem je bil „Nemec“, potem slovenski socialni demokrat, sedaj je „tajčfortšritlih Slovenec“ in sicer vodja nemčurjev, to je narodnih odpadnikov (renegatov). Ali ni to res za smeh in zabavo?! „Štajerc“ se tudi hvali, da „napredujejo lepo, da je veselje“, namreč nemčurji. Kje pa? Niti na Koroškem ne! Na Štajerskem, kjer ima „Štajerc“ svojo politično stranko, tako napredujejo, da pri deželnozborskih in državnoborskih volitvah niti v poštev ne pridejo! Niti enega poslanca nima „Štajerc“ stranica! Pa piše, da veselo napreduje! Haha! Živio Pavliha!

„Štajerc“ besedam: Mi „Štajercijanci“ gremo naprej! pristavimo le: V šnopsarijo in surovo divjaštvo! Boga pa „Štajerc“ naj hvali, da „Štajercijanci“ nimajo nobene gospodarske organizacije, ne združništva, ne posojilnic; sploh ničesar, zato tudi ne more pri „Štajercijancih“ priti do poloma. Kjer nič ni, se tudi ne more podreti. Živi se pa stranka tako od samega hujskanja, psovovanja, laganja in brcanja na vse strani. To lahko dela, ker se ji ni treba bati, da bi kdo kritiziral tudi njene naprave, ker jih — nima. Iz tega mora tudi vsak kmečki politik, ki ima še kaj soli v glavi, razvideti, kako napredujejo „Štajercijanci“ in kako brezpomembni in zaraniki ljudje morejo biti ti-le „Štajercijanci“, ki berejo „Štajerca“, mu verujejo kakor sv. evangeliju in ga za njegove oslarije še plačujejo!

Koroške novice.

Sodalitas ss. Cordis Jesu ima prihodnji četrtek, 22. decembra, ob 2. uri popoldne v Celovcu, v prostorih slov. kršč. soc. delavskega društva, Kosarske ulice 30, svoj redni občni zbor. Čč. gg. udje, prijatelji sodalitete, kakor vsi čč. gg. duhovni tovariši se na ta občni zbor še posebej opozarjajo. — Obilne udeležbe se trdno pričakuje.

Pozor pri ljudskem štetju! H kraju meseca decembra t. l. se bo vršilo po celi državi ljudsko štetje. Štel se bo tudi občevalni jezik, to se pravi, štel se bo, **kako ljudje ponavadi doma med seboj govorijo.** Opozarjamo svoje somišljenike na tozadevno ministrsko odredbo, ki določa: „Kdor se štetju odtegne ali naznani neresnične podatke, se kaznuje glasom § 30 z denarno globo od 2 do 40 kron ali zaporom do 4 dni. Opozarjamo tudi na določbo ministrske naredbe z dne 20. avgusta 1910 ki pravi: Zaradi določitve občevalnega jezika mora števeni komisar hišne gospodarje ali samostojno živeče posamezne osebe poprašati pri stavljenju vprašanja pa se vsakega zapeljevanja in vplivanja na od-

govor tega vprašanja vzdržati. V smislu te odredbe se bo ovadilo neusmiljeno vsakega nemčurja, ki bi napovedal pri štetju napačni občevalni jezik; ravnotako se bo ovadilo vsakega števnega komisarja, ako bi uplival na slovenske ljudi, da bi napovedali nemški občevalni jezik, zaradi zlorabe uradne oblasti, in kot sokrivca napovedbe napačnega občevalnega jezika. Zato prosimo svoje somišljenike, da gledajo števnim komisarjem strogo na prste, in če zapazijo, da postopajo komisarji strankarsko in bi hoteli s tako stavljenimi vprašanji vplivati na prebivalstvo, pa napove napačni, nemški občevalni jezik, da jih takoj s pričami naznanijo semkaj.

Miklavžev večer v Celovcu se je nad vse sijajno obnesel. Velika, bogato razsvetljena dvorana je bila natlačena polna. Nad 500 ljudi je bilo navzočih, iz Celovca in okolice. Miklavž (g. Stuhec) je revne otroke letos bogato obdaril z obleko in obuvalom, imel je tudi lep nagovor na otroke in odrasle. Veliko smeha sta povzročila parteljna, ki sta bila dobro maskirana. Posebna hvala še gdč. Činkovičevi za izborna igranja na klavirju. Tamburaši so krepko udarjali, nad vse pa je ugajalo petje moškega zbora. Mešani zbor iz Grabštanja je zapel par narodnih in žel za to navdušeno odobravanje. Gdč. Ida Steharnikova in g. B. sta zapela par šaljivih kupletov in žela za to splošno priznanje občinstva; tudi g. Fr. Ravnik je zapel prav imeniten kuplet. Občinstvo se že dolgo ni tako izborno zabavalo kakor ta večer. Na svidenje po Božiču enkrat!

Prijateljem slovenske srednješolske mladine. Bližajo se božični prazniki, bliža se novo leto; tisoči slovenskih kron se bodo izdali za votla božična in novoletna voščila, za barvane karte in za poštne znamke. In kdo ima od tega korist? Niti Vi, ki pišete, niti prijatelj, kateremu pišete. — Poslušajte moder nasvet: darujte raje tiste krone ali vinarje slovenskemu dijaštvu, katero vsi ljubite, katerega se veselite, kjer se prikaže! To dijaštvo je revno, je pomoči potrebno in vredno! Zato bode „S. D. D.“ zopet razposlalo poštne šeke z namenom, da se z njimi odkupite božičnih in novoletnih voščil. Imena vseh, ki se vsaj z 1 K odkupijo, se bodo iz tega namena objavila v zadnji številki „Mira“ za l. 1910. — Ne ostanimo zadaj za drugimi narodi, ki so revnejši, a storé več za svoje dijaštvo!

Pododbor ljubljanske Zadrúžne Zveze v Celovcu, ki je imel dosedaj svoje uradne prostore v Mohorjevi hiši, se je preselil v nove uradne prostore, in sicer v hotel Trabesinger, Velikovška cesta št. 5, I. nadstr. Na ta naslov se naj naslavlja odslej vsa pisma in pošiljatve.

„Mir“ pred poroto. V pondeljek, dne 19. t. m. dopoldne se vrši v Celovcu porotna obravnava v tožbi g. Berceta „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani zoper naš list zaradi razžaljenja časti. Opozarjamo na to obravnavo tiste, ki se zanimajo za narodno delovanje družbe ob meji.

Uradna predrznost. Predpriprave za prihodnje ljudsko štetje so na dnevnem redu in že kažejo ravno c. kr. oblasti, da ne znajo biti pravične nam Slovencem. Razpošiljajo se različne tiskovine in seveda sestavljene samo v blaženi nemščini županstvom in župnim uradom. C. kr. okrajna glavarstva na Koroškem bi pač imela že znati za občine, v katerih bivajo po veliki večini Slovenci in če imajo le količkaj čuta pravičnosti, bi bilo pričakovati, da se takim županstvom in župnim uradom, kjer so Slovenci v večini dostavijo dvojezične tiskovine. To bi bilo postavno in pravično! A komaj se še vršijo priprave za ljudsko štetje, že se nas prezira od c. kr. uradov; potem se pa tudi ni čuditi, da smo Slovenci v krajih, kjer bodo šteli „volksratovci“ izpostavljeni najhujšim krivicam. Županstva in župni uradi! nazaj s samo nemškimi tiskovinami, zahtevajte odločno vsaj dvojezične! Če se ne branijo c. kr. oblasti slovenskih kronic, katerih moramo tudi Slovenci prispevati za drago ljudsko štetje, tedaj zahtevajmo tudi svojih pravic v tem, da se naša narodnost upošteva že povodom pribavitve tiskovin. Čuječim pravica!

Nov način reklame za giftno krotu „Štajerca“ in „Freie Stimmen“. Pri neki sodnji na deželi prinese sodni sluga med razpravo jutranjo pošto v razpravno dvorano. Sodnik in zapisnikar pregledata pošto, se spogledata ter pravi zapisnikar z zategnjenim glasom: „Ja, kje pa je danes „Štajerc“? Sodnik: „In kje neki ostajajo „Freie Stimmen“? Obema gospodoma je gotovo dobro znano, da sta imenovana lista najbolj umazana lista ter najhujša sovražnika Slovencev. Postopanje teh dveh gospodov, ki sta poklicana deliti pravico enako Slovencem kakor Nemcem, ni torej samo netaktno, ampak se mora smatrati kot pre-

držno izzivanje, ki se od strani Slovencev odločno zavrača. Kako more imeti ljudstvo zupanje v take sodnike, če mora že pri razpravi čutiti, da mu je sodnik naroden nasprotnik? Potrepljivost Slovencev sega tudi samo do gotovih mej! Ali sta mogoče ta dva sodna uradnika hotela na gornji način delati reklamo za „giftno kroto“ in celovško „umazano klepetuljo“?

Naznanje. Dotična društva in čč. gospodje, ki so pred kratkim dobili vabila od S. K. S. Z. za Koroško radi prireditve v Svečah, naj blagovolijo nemudoma poslati tozadevni odgovor izobraževalnemu društvu „Kočna“ v Svečah, da se bode vedelo število, ter priskrbeti pravočasno — kar bo potrebno. Udeleženci se vabijo, da pridejo že na „Štefanovo“ v Sveče, na shod in igro „Za križ in svobodo“, ki se bode popoldne uprizorila. Prosimo vsestranske agitacije za obilno udeležbo med odrasli in fanti, da bo prireditve dobro uspela.

Zahvala „Slov. Straži“. Najiskreneje se zahvaljujem slavni „Slov. Straži“ za bogato obdarjenje svojih otrok pri Miklavževem večeru.

Fr. Kriegl.

Žalostna rodbinska drama. Sestra deželno-sodnega svetnika Kuesa, ki se je v Gradcu usmrtil, je vsled žalosti skočila pri Celovcu v Gline. Nečakinja nesrečnega Kuesa Marija Kues, je pa zblaznela in so jo prepeljali v deželno norišnico.

„Lutrovski tempel“ se zida v Št. Vidu ob Glini ter bode najbrž že drugo leto dogotovljen, ker je glavno zidovje že pod streho.

Nekaj besedi k dr. Gosakovemu zborovanju v Glinjah. Čisto na tihem je dr. Müllerjev koncipient g. dr. Gosak napravil, ne vem že na čegav poziv, v Glinjah „zborovanje“ Družbe sv. Cirila in Metoda. Pod roko se nalovi za tako zborovanje nekaj glav, Slovencev Einspielerjevega gesla se ne vidi rado; prvič ti nič kaj mnogo ne drže na že obrabljene in prazne fraze, drugič pa liberalnim govornikom ni treba biti v strahu, da se njihova modrost zavleče v javnost. V Glinjah je bilo zelo malo ljudi, pa še ti niso prišli na zborovanje, ampak samo v gostilno. Še dvajset jih ni bilo. In tem poslušalcem, ki so bili vzeti iz vseh strank, je govoril, ko je prej povprašal po mišljenju, dr. Gosak, kakor govori na pr. Ante Kristan ali Čobal, ali kak drug rdeči vodja pred navdušenimi sociji. „Tako še Najcler ne udriha“, se je reklo, ali: „Ta družba je bolj socialdemokratiš, še vedel nisem.“ Pod cepec njegove zgovornosti je prišlo vse, klerikalna stranka in njeni vodje, posebno živo pa je pekel dr. Brejca — da nihče nič ne dela, vsa politika je zavožena, štajerske in kranjske govornike bi morali pozvati v deželo in ljudstvo bi se prebudilo in moralo bi se mu dati, kar mu gre. Da se je tem bolj prikupil, je povedal tudi, česar še najbrž niso znali, da so poslušalci tisti, ki s svojimi rokami zaslužijo delodajalcu, da živi, oni delajo in ga redijo itd. Toda to nas ne zanima, to dobiš v vsakem „pajzelnu“ po krajcarju, če hočeš, bolj neprijetno nas je dirnilo, in to je že v drugič, njegovo obiranje našega narodnega dela. Ko bi bil gospod doktor dalje časa na Koroškem in ne samo en prst dolgo, ko bi slišal govore naših mož, ki poznajo mišljenje in težnje in želje koroškega Slovence do dna duše, ko bi slišal, kako skrbno se ogibajo, da ne povečajo tiste neljube in za naš obstoj nevarne razpokline, pač mislim, da bi govoril tudi on bolj pametno in duhovito ali pa vsaj premišljeno. Zmerjati čez klerikalce je pač lahko, metati v duhovščino kamenje tudi ni težko, kot doktor in politični govornik in za sedaj enkrat Korošec, bi pa tudi mogel znati, da na Koroškem — njega seveda izjemam — ni narodnih delavcev razen — klerikalcev. Kje so in kdo? V Glinjah ali v Borovljah? Kar je najti še slovenskega mišljenja, so sami Slovenci našega programa, vse drugo pa se lahko imenuje soci. To ste videli na zborovanju. Še za en tarok ni liberalcev, ki bi delali. V Celovcu je res v zadnjem času lep slovenski naraščaj, toda kako dolgo? Še eno leto in poslani bodo iz dežele. Kdor pa sme ostati v deželi, mora biti tiho, ker ga sicer „Volksrat“ po odgonu žene iz Koroške. Na to pomoč se pač ne sme zanašati Korošec, in če se, smemo mu že danes pripraviti žreblice in deske za — rakev. Sicer tudi duhovniki ne delajo vsi, kolikor bi morali, delajo pa vendar, kolikor se da, in če ne bi bilo njih, še tega ne bi bilo, kar se danes imenuje naše. Ko bi vsak stan toliko storil, toliko žrtvoval in trpel kakor ravno duhovniški, bi bili malo na boljšem kakor smo dosedaj. Gospod dr. Gosak pa si naj nikar ne misli, da nas je s svojim zborovanjem ostrašil ali pa uničil. Ne, mi smo že delali in se potegovali za pravice koroških Slovencev, ko še on ni sanjal o Koroški.

Iz celovške okolice. („Südmarka.“ „Schulverein.“) Vsakemu je znano, kako „Südmarka“ in „Schulverein“ vsilujeta denar Slovincem na Koroškem in Štajerskem, da bi jih preslepila in pridobila za nemčurško-liberalno stranko. Skoraj v vsaki občini imata svoje dobro podmazane in plačane zaupnike, in če se zida kje šolska palača, igrajo judeževi groši veliko ulogo. Posebno pa skušata ujeti slovensko mladino. Božična darila, šolske in nešolske knjige se kar v celih zabojih pošiljajo v takozvane dvojezične šole. — Človek bi po svoji zdravi pameti sodil, da morajo nemški otroci imeti vsega preobilno in da naši slovenski otroci dobijo le to, kar nemškim šolarjem preostane. Nemško društvo mora vendar v prvi vrsti za Nemce skrbeti. A temu ni tako. Skušnja nas uči, da so nemški šolarji desetkrat manj s potrebnim oskrbljeni nego slovenski. Treba je samo pogledati v nemške šole v okolici Celovca. Mnogi otroci nimajo obleke, ne obuvala, da bi mogli k božji službi ob nedeljah in praznikih, in katekizme in zgodbe jim mora večinoma katehet sam kupiti; da nekaterim tudi hrane primanjkuje, se razume. V Št. Jurju pri Celovcu in v Gospi Sveti na pr. še svoje lastne šole nimajo. Zakaj „Schulverein“ in „Südmarka“ ne podpirata Nemcev? Zato, ker so šole med Nemci že itak nemške in ljudstvo je že dovolj liberalno in „napredno“. Čemu torej denar proč metati? Kajti glavni in edini namen teh društev je: pregnati Slovence z domače grude ter naseliti na pokupljenih slovenskih kmetijah „nemške lutre“ (kakor nam priča Št. Ilj na Štajerskem), ponemčiti slovenske otroke in pripraviti tla za „prosto šolo“, v kateri bi namesto kateheta pončeval krščanski nauk kak liberalni učitelj.

Št. Jakob v Rožu. (Korajža velja!) Tako si je mislil naš poštar, pd. Mačkov Korl, ki je s svojimi pristaši po strašnem porazu pri občinskih volitvah pred sedmimi leti dobil zdaj zopet nekoliko sape. Začel je zbirati za bodoče občinske volitve svoje zveste in nezveste. Agitacija je začel z ravno tako veliko korajžo, kakor bo majhen uspeh njegovega truda. Škoda črevljev, škoda grla, gospod Korl! Z ravno tako veliko korajžo je šel mož v občinski urad pregledovat občinske račune. Naša stranka je namreč namenoma izvolila za pregledovalce računov tudi nasprotnike, da se onemogoči nasprotnikom vsako sumničenje, ki se ga nemčurška stranka tako rada poslužuje. Ko pa je Korl videl račune, je kar tako malo prelistaval; menda se ni prav spoznal. Je že vse v redu, se je baje izrazil proti g. županu. Naš župan je, pa dobro vedel, kako se razume na račune g. Korl, kateremu so številke kar vid jemale, in je pozval g. Korla, naj račune le natančneje pregleda, če pa je vse v redu, potem jih pa naj potrdi. In g. Korl se je usedel in potrdil, da je vse v redu. Kljub temu pa se zdaj muči pri agitaciji, da bi dokazal, da je občinsko gospodarstvo slabo. Pri tem pa menda ne ve, da bje samega sebe po zobeh. Edino, kar je vredno navajati iz njegovih salomonskih agitacijskih govorov, je očitanje, da dobiva sedanji načelnik krajnega šolskega sveta remuneracijo. To je res. Prejšnji je ni dobival, ker so jo dobivali Korlovi ljubljenci, učitelji, ki so opravljali delo, katero oskrbuje sedanji načelnik sam. Da ima šolska občina v Podgorjah dolg, vendar ni nič čudnega, ker se je sezidala tam nova šola. Ali bi g. Korl postavil novo šolo menda zastonj? Zato pa Korl pri agitaciji tudi nima nobenega uspeha. Mož je izboren naslednik rajnega Horna! Pri nekem poštenem in uglednem možu je poskusil svojo srečo in mu pripovedoval o nekih občinskih dolgovi, na kar pa je dobil sledeč odgovor: „Jaz Vam tega sploh ne verjamem, pa če bi bilo tudi res, bi gotovo tudi ne plačali dolga Vi, ampak občina!“ In Korl je vzel klobuk in jo odkuril. To pa je res smola, kaj ne, g. Korl? Pri nas itak vsakdo ve, kakšno bi bilo gospodarstvo pri občini, ko bi ji načeloval g. Korl, ki ni mogel niti celega računa pregledati. Zanaša se menda na svojo ženo, ki se na račune res malo bolje razume nego njen mož. No, pa ženske vendar ne morejo začeti gospodariti v občini, dokler še imamo dovolj moških! Da skušajo svojega generala posnemati njegovi korporali in frajtarji, je čisto naravno, samo da to delo še manj razumejo. Knez in Boštjan bi na pr. rada agitirala, pa še ne znata. Knez je skušal s tem agitirati, da se je prijemal za glavo in začudeno vpraševal: Kam pa ste dali denar, da imate toliko dolga? Če ga bo pa kdo vprašal, koliko je tega dolga, mu bo pa Salomonovega duha takoj zmanjkalo. Boštjan pa samo obljubuje, da bo šel v Velikovo, da natančno razloži občinsko gospodarstvo. Silno smo radovedni, kako dolgo mu bo treba študirati, da bo njegov govor za Velikovas goden in da bo mogel prinesiti s seboj celo nekaj natiskanega papirja. Verjamemo, da je za nemčurje agitacija zelo težavna! Saj so prej vedno na vsa usta vpili: Račune hočemo videti, red hočemo imeti,

pravico hočemo! In ko se jim je to ugodilo in je njihov poveljnik našel vse v redu, jim pa jemlje sapo. Iz tega se tudi vidi, da njihov ne-utemeljeni klic po redu in računih ni bil resen, ampak samo pesek v oči. Kaj bodo še kaj sedaj iztuhtali? Sicer pa takim agitacijam pri nas v Št. Jakobu itak nihče ne verjame, kakor morda še kak prav zarukan nemčur, ki je prespal svet in ve še, da živi. To so pač in ostanejo res stari „naprednjaki“. Nas res veseli, da se nemčurji zopet malo gibljejo. Vsaj mi ne bomo zaspali in bomo lahko pokazali svetu, kako je treba postopati pri volitvah, da padejo nemčurji tako kakor zaslužijo, namreč kakor so dolgi in široki.

Pontabelj. (Razno.) Gospod urednik! Gotovo še ni bilo kaj čitati iz kraja na meji dežele polentarjev; morda mislite, da tukaj ni ljudi, v katerih teče slovenska kri? Gotovo so, ali ne upajo se izdati. Morebiti imajo strah pred Lahom? Pred Lahom gotovo ne, ali pred zagrizenimi nemškimi nacionalci. Slovincem kličem: Ven z narodnostjo, pokažite, da ste slovenske matere sinovi, posebno pri ljudskem štetju, ki se bo v kratkem vršilo! — Tukaj v Pontablju so tatvine, rekel bi, na dnevnem redu. Pred mesecem je izginilo v žel. uradu pismo z vsebino 100 kron, pred par tedni so vlomili v poštni urad in odnesli 300 K; blagajniške ključavnice so razbili s krampom. Tatov niso dobili.

Vovbre pri Velikovu. (Hornbognerjeva učenost.) Na zadnjem tukajšnjem bauernvereinskem zborovanju je velikovski meščanski učitelj A. Hornbogner med drugim svojim pobožnim tajenacelnjom povedal tudi te-le tri reči: 1. Trdil je, da je natezalnico (Folter) iznašel papež Inocenc III. (ki je vladal od l. 1198. do l. 1216.). Zgodovina nam pa pripoveduje, da so natezalnico poznali že stari Egipčani, Grki in Rimljani, ki so jo zlasti rabili zoper sužnje že dvetisoč let prej, predno je vladal papež Inocenc III. 2. Povedal je ta učitelj zgodovine, da je na Portugalskem nad stotisoč duhovnikov; in ko so mu navzoči Slovenci kar v obraz povedali, da je ta predebela, da bi jo požrli, pa se je vpričo vseh zborovalcev izgovarjal, da ga za „danes spomin zapašča“. To mu radi verjamemo, ker ga je isti dan dopoldne v Grebinju že naš deželni poslanec g. Ellersdorfer pošteno obdelal. G. Hornbognerju, učitelju zgodovine in zemljepisja, povemo, da je po statistiki iz l. 1885., ki nam je na razpolago, bilo na Portugalskem, ki šteje okroglo pet milijonov prebivalcev, samo 4393, reci štiritisočtristotriindevetdeset duhovnikov svetnih in redovnih; torej se je g. Hornbogner „zmočil“ samo za malenkost petindevetdesettisoč. 3. Omenjeni „Volksbildner“ je tudi trdil, da je katoliška cerkev gojila in vzdrževala suženjstvo. To zopet kaže globoko in temeljito znanje zgodovine tega ljudskega vzgojitelja. Ali ne ve, da je ravno katoliška cerkev odpravila nečloveško trgovino s sužnji in da še sedaj z vsemi močmi deluje na to, da se omejuje ta za človeški rod sramotna šega pri nekrščanskih narodih? To so samo tri cvetke iz govora g. Hornbognerja v Vovbrah dne 4. dec. 1910. Slava takemu temeljitemu znanju meščanskega učitelja!

Iz spodnjega Roža. (Časi se spremenjajo.) Če hodim po spodnjem Rožu, in če grem skoz Svetnovas, jo rad zavijem v gostilno pri Kramarju, da si malo počijem in se pokrepčam, ker se mi gostilničar prav dopade, ker gleda na to, da ima poštene goste, in pijancev ne trpi. Oh, kako sem se zadnjič zavzel, ko sem zagledal na mizi nemški nabiralnik, ki mu je dal ta prijeten mož prostora, znabiti zavoljotega, ker Slovenci v Štefanov dvor ne zahajajo, Nemcev pa sploh ni tja toliko, da bi se kaj nabralo za nemški most od severa do juga. Pač ni več takih nacelnov. Pred petindvajsetimi leti, ko sem bil še v dotičnem kraju, sem poznal nekega Nacija, ki so ga kot reveža deleč okoli poznali, že zaraditega, ker je bil slabe pameti in star voznik, ki je še vozaril na Ljubelj. Konji so bil njegovo veselje in jih je tudi rad kupoval, ali seveda brez denarja, ker je imel samo to, kar je prislужil ob nedeljah pri snaženju naprege pri drugih vozničkih; ti so mu dajali po en „firar“ ali štiri krajcarje, in s tem denarjem si je hotel kupiti konja. Ko bi ta revež še živel, bi gotovo znosil vse firarje v ta nemški nabiralnik, misleč, da mu bo Südmarka kupila konja.

Iz Šmihela nad Pliberkom. Delo električne luči iz Bistrice proti Šmihelu gre proti kraju in skoraj gotovo je, da bosta Bistrica in Šmihel k praznikom razsvetljena z električno lučjo. Delo te naprave izvršuje jako izvrstno „Družba za električno obrt“ iz Waica pri Gradcu, oddelek za Koroško v Celovcu. Električna moč bo tudi gnala razne stroje, kakor rezalnice za krmo, mlatilni stroj, stroj za žaganje drv itd. Upati je, da se napravi še kakšno drugo podjetje, za katero bi se porabila električna moč. Bog daj pa tudi, da

Vaše zdravje

si ohranite! Oslabelost in bolečine izginejo, Vaše oči, živci, mišice, kite se okrepijo, spanec ozdravi, Vaše splošno zdravje se zopet utrdi, ako rabite Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko).

bi posvetila električna luč tistim v možgane, ki še sedaj ne upajo in ne verjamejo, da bo to sploh mogoče, posebno pa pri nas v takšni klerikalni „črni“ občini. Vprašanje je sedaj, kje je naprednost? Nemškutarji, odgovorite!

Spodnja Koroška. Vsak pošten človek smatra za nesrečo, če mu slučajno pride v roke nesramni list „Štajerc“. Tako se je godilo meni. Dobil sem slučajno v roke 46. št. „Štajerca“. Na strani 5 sem pa vendar pod naslovom „Pravica za vse“ našel članek, ki ugaja, samo nasprotno si ga je treba tolmačiti. Kaj je bilo? Na poštnem uradu v Kozjem so se menda predrznili napraviti slovenski napis, seveda poleg nemškega. To je ves greh! „Štajerc“ joka nad krivico, ki ki se je baje s tem zgodila Nemcem in pravi nazadnje: „Pravica za vse!“ Povabili bi sedaj „Štajerca“, da pogleda na naše poštne urade s samo nemškimi napisi. Ali bi se tukaj tudi ne reklo: „Pravica za vse!“? A nemški „Štajerc“ v tem pač ne vidi krivice ampak samo tedaj, če dobi pravico — Slovenec. Sram te bodi, grdi izdajalec naroda!

Možica. („Štajercu“ v odgovor.) Ker se je v zadnji številki od 3. t. m. pisalo o moji osebi, moram ti, ptujski „Štajerc“, nekoliko odgovoriti o Janezu Kovaču, ki zavoljo mene gotovo ne bo trpel na svojem ugledu, ker nisem pisal jaz v „Miru“. Zakaj piše „Štajerc“ o šnopsariji, ne razumem, ker se vendar ravno „Štajerc“ vzdržuje od samega šnopsa. Razni trgovci s šnopsom ga podpirajo, ker jim vzgaja in priganja šnopsarje. Šnopsariji so pri nas na Koroškem pristaši in naročniki „Štajerca“. Moj „brlog“ je dozdej vsakemu odprt, bodisi Slovencu ali Nemcu, kmetu ali rudarju. Ko bi pa hodili v moj brlog samo mlečnozobi sociji, bi jaz svojo gostilno sam rad zaprl, kakor ste morali možiški sociji zapreti svojo šnopsarijo. Kar se pa mojega verskega prepričanja tiče, me pa spet predolgo niste videli. Zdaj v 60. letu se pa gotovo več popraviti ne da, ker sem jaz že cesarja in rudarje prej odslužil, nego ste možiški rudečkarji zagledali luč sveta. Kar pa zadene mojega sina, je sam zadosti star in ima tiste znanosti, katere je rudarska zadruga zahtevala, ki jih od vas, mokroušesni dopisunčki, nobeden nima. Moja gostilna je dosedaj še odprta, v prihodnost pa ne vidim, kakor „Štajerc“ čev dopisun, ki vidi lepo prihodnost, ko mu ne bo treba hoditi k rudarjem na delo, kadar bo kupil moj „brlog“, po katerem se mu že zdavnaj sline cedijo. Dokazite mi tudi, na katero vašo volitev ali vaš shod (pri Čedra ali Feidel) sem vas hodil motit. Roko na srce in izprašajte svojo kosmato vest. Pogum velja! Kdor mi to dokaže, dobi 100 K nagrade. „Giftni kroti“ priporočam slednjič, da počuka mlečnozobe svoje dopisunčke za mokra ušesa, potem zna dobiti z novim letom še več naročnikov, četudi šnopsarjev.

Črni Jurij.

Črna. (Utonil.) V noči praznika sv. Barbare, dne 4. decembra se je vračal rudar Matija Kozamurnik omočen od zaužite pijače iz gostilne domov. Par korakov pred svojim domom je padel pri mostu v Mežo in utonil. Našli so ga šele popoldan drugega dne kakih sto korakov pod mostom mrtvega. Čeprav šele 25 let star, bil je že prijatelj alkohola. — Ta je že tretji v letošnjem letu, kateremu je pripravil nesrečni alkohol žalostno smrt v valovih Meže. Spomin na te tri slučaje nas kliče v vojsko zoper alkohol! Vprašanje je pa tudi, ali ni premalo preskrbljeno ob potoku in ob njegovih mostovih za varnost življenja?

Žabnice. (Novice iz Kanalske doline.) Dne 6. t. m. smo pokopali splošno spoštovanega moža, Matevža Domenig. Rojen je bil l. 1840. L. 1873 je nastopil službo cerkvenega pomočnika, katero je prav vestno opravljal. Zato je prav poudarjal g. kaplan pri pogrebnem govoru, da so ga zato ljubili duhovniki in njegovi sovaščani. To so mu pokazali zlasti s tem, da se je takorekoč cela fara udeležila njegovega pogreba. Rajni je bil res skrben in varčen družinski oče, dober vernik in vesten cerkvenik. Zato se ga hočemo Žabničani tudi večkrat spomniti v molitvi. N. p. v. m. — Predzadnje soboto so imeli v našem župnišču poseben obisk. Okrog 1/2. ure zvečer je prišel neki vojak iz trbiške posadke. S tresočim glasom je povedal, da je dezertel. Prosil je baje, naj bi ga naši oo. frančiškani sprejeli v samostan, da mu ni več izhajati pri vojaki, ker ga neki četovodja nenavadno „sekira“. Cel dan se je skrival po hribih in je bil ves premočen ter zelo lačen. V župnišču so ga nasitili in po dolgem času pregovorili, da je šel nazaj na Trbiž. Surovi način postopanja z vojaki menda ne bo navdušil ljudi zanje. Na Trbižu se je lansko leto eden ustrelil, ali še celo dva. Fantje gotovo ne store kaj takega zaradi preveč ljubeznivega ravnanja z njimi. — Letošnja zima je gotovo nekaj posebnega. Toliko snega smo že

imeli, sedaj pa je že skoraj vse kopno. Poleg tega je vreme tako gorko, da so nekatera drevesa že začela poganjati popke. Tako vreme je za nas kmete gotovo slabo. — Naš g. župnik p. Adolf so se šli zdraviti v Dalmacijo. Upamo, da jih bomo spet kmalu videli popolnoma zdrave med nami.

Dobrlavas. (Število duš v naši dekaniji) znaša zdaj 14.550. Človek bi mislil, da je znašalo v sredi zadnjega stoletja mnogo manj ali pa zdaj mnogo več kakor pa tedaj, ko je znano, da se je v zadnjih časih število prebivalstva po celem svetu zelo pomnožilo. Kakor pa je razvidno iz neke statistike iz leta 1851, se število duš v tej dekaniji do leta 1910 ni posebno povzdignilo; kajti omenjenega leta je štela dekanija skoraj ravno toliko duš kakor zdaj, t. j. 13.349. Po posameznih župnijah je razmerje sledeče: Dobrlavas zdaj 1947 (prej 1545), Sv. Štefan 366 (351), Globasnica 860 (658), Žitaravas 848 (775), Železna Kapla 3061 (2995), Jezersko 510 (444), Galicija 907 (740), Mohličje 480 (434), Št. Vid 1206 (1073), Kamen 474 (463), Škocijan 1502 (1245). V teh župnijah se je tedaj število ljudi pomnožilo, v sledečih pa celo zmanjšalo: Reberca 613 (701), Obirsko 524 (568), Št. Lipš 705 (716), Št. Andrej 261 (276), Apače 299 (365). Tudi v drugih krajih na deželi se prebivalstvo ni močno pomnožilo, dočim izkazujejo mesta v tem času velike prirastke na število prebivalstva. Vzroke temu pa naj poišče blagohotno bralec sam!

Črna. (Krst.) Na praznik zaščitnice rudarjev je bil krst enega izmed rovov, kjer se pridobiva svinčena ruda. Pri krstu je dobil ta rov ime po našem uglednem in velezaslužnem zdravniku g. Simonu Hohenwarterju.

Škocijan v Podjuni. (Gospodarsko predavanje.) Na praznik, dne 8. t. m., se je zbralo v župnišču lepo število gospodarjev, katerim je popisoval g. V. Poljanec poučno popotovanje kranjskih in koroških kmetov v Švico, katerega se je bil sam udeležil. Za uvod je opozarjal na nevarnost ki preti sedaj koroškim živinorejcem v živinski kužni boleznici na gobcu in parkljih. Zatem pa nas je peljal v duhu v svobodno Švico. Dal nam je vpogleda v tri tamošnje panoge kmetijstva, namreč: sadjarstvo, travništvo in planšarstvo ter živinorejo. Posebno zadnje je temeljito obdeloval ter opremil svoje besede tudi s slikami. Šegavemu predavatelju je ušla vmes marsikaka šaljivka kot zabela poučnemu govoru. Veliko lepega, koristnega smo slišali zbrani v prijateljskem krogu — kot nekaj stari Slovenci pod vaško lipo — brez alkohola in nikotina. Gosp. predavatelju pa velja poleg zahvale prošnja: Le še! Za Št. Štefanovo „Bralno društvo“ zopet nekaj namerava. Torej pozor!

Iz Zgornje Podjune. (No, pa hajli!) V nedeljo zvečer sem čakal na železniški postaji v Sinčivasi osebni vlak. Pred menoj sta došli v čakalnico dve „mamicici“, ki sta kramljali med seboj kot domačinki — slovenski. Pri vstopu me pogledate nezaupljivo, gotovo si misleč: E, to je pa morebiti kak nemški škric in če govorive slovenski, se zna še kregati nad nama. Takoj sta začeli le šepetati med seboj, čeravno sta prej glasno govorili. Zakaj? Čemu boječnost?? Kot Slovenci ne bi smeli na svojih tleh slovenski govoriti! Ravno ta prokleta bojazljivost nam je že zadala marsikako rano na narodnem telesu. Zato proč z bojazljivostjo!! Ni li smešno, da bi se morali zaradi tega, ker bi komu slovenska govornica ne utegnila biti „po žinjii“, zdržati vsakega pomenka? — Kmalu zatem pride okrog dva tucata nemških in posilnemških mož in fantov; vsi so bili prav „luštni“. „Mamicama“ seveda sedaj kar zastane sapa — in si še šepetati nista več upali. Došli možakarji so pa do prihoda vlakovega krožili prav izzivajoč svoje nemške „okroglice“. In ko se je začel odmikati vlak, so se pred kolodvorom ostali združili v enoglasnem in brezkončnem „Kälbertenrju“ v bučiči „hajllll!“ — Drugi dan pri povratku pa sem slišal od hudobnih jezikov, da se „ta večer tem Germanom na ljubo, ni hotela premakniti slovensko-nemška meja niti za ped.“

Železna Kapla. (Zborovanje) je priredilo naše slov. kat. izobraževalno društvo preteklo nedeljo zopet običajni shod s petjem, govorom in igro. Udeležba je bila kljub skrajno neugodnemu vremenu zelo zadovoljiva in se je tudi to zborovanje v vsakem oziru izbornu obneslo. Č. g. Tomaž Ulbing je govoril prav vneto in prepričevalno o potrebi izobrazbe in o pripomočkih k temu ter je opominjal navzoče, naj se tesno oklenejo prepotrebne družstva. Igra „Sv. Neža“ prišla je po zaslugi naših vrlih igralk in igralcev do popolne veljave, in je s svojo lepo vsebino kar očarala pozorne gledalce. Lepo ubrano petje domačega mešanega zbora je vso prireditve še znatno povzdignilo, in tako so se vse točke sporeda rešile v občno zadovoljnost. Čestitamo društvu k temu napredku. Vsem tistim

pa, ki so s svojim sodelovanjem k temu pripomogli, izrekamo vse priznanje in srčno zahvalo. Na veselo svidenje ob prihodnjem zborovanju na praznik sv. Štefana!

Podljubelj. (Tombola) bo tudi letos na praznik sv. Štefana. Potrudili se bomo, da zadovoljimo slavno občinstvo. Prijatelje pa prosimo, da nam blagovolijo podariti kake dobitke. Po tomboli se bo igrala burka „Mutasti muzikant“. Vstopnina za igro bo 40 vinarjev.

Podljubelj. (Samomor.) Marija Terpin, natakarica pri Trnjaku, se je v nedeljo ponoči ustrelila z revolverjem. Zadelala se je v sence in bila takoj mrtva. Rojena je v Grohovo-Tolmin. Vzrok neznan.

Brdo ob Zili. (Poroka Miha Warmuth. — „Slov. Straža.“) V pondeljek, dne 21. listopada t. l., bila je pri podružnici v Limerčah, fara Brdo, poroka narodnega mladeniča Miha Warmuth in njegove neveste Marije Zwick. Oba sta iz prav čislanih družin; saj je sedanji župan g. Jožef Fellacher ženinov svak, č. g. Janez Warmuth, župnik na zilski Bistrici, je pa ženinov brat, ravno tako tudi g. Anton Warmuth, ki je dobro znan daleč okrog kot lesni trgovec in podjetnik. Že umrli nevestin oče je pa bil pred več leti tukajšnji župan. Poročal je ob navzočnosti domačega župnika Antona Sturm ženinov brat č. g. Janez Warmuth. Ker se je svatba čisto na tihem obhajala, sicer ni bilo veliko gostov, a bili so med njimi nekateri prav odlični, kakor na pr. naš poslanec gosp. France Grafenauer, č. g. provizor Urh Hafner iz Melvič, ženinov svak g. župan Fellacher in g. Janez Milonik pd. Koren iz Zahomca. Več navdušenih govorov državnega poslanca g. Grafenauerja in č. provizorja Urha Hafner izpodbudilo je goste za zbirko v korist „Slovenske Straže“. Nabralo in darovalo se je pri tej priložnosti v ta namen 55 kron.

Brdo ob Zili. (Kje je šolski vodja Martinjak?) Naš gosp. šolski vodja Martinjak je dne 1. decembra t. l. brez dopusta zapustil šolo in Brdo. Šolske posle oskrbuje sedaj gosp. učitelj Klingan, ki prav nič slovenski ne zna. Kam je g. Martinjak ubral svoje pete, do danes še ni znano; a čuje se, da je zapustil kot „Südmarkwirt“ precej smradu. Dosihmal vedo ljudje za 20.000 kron. V teku časa se bo cela zadeva že pojasnila, potem bom pa več poročal. Za „Südmarkovce“ in še druge vrste „čuke“ je pa ta samolastni „Urlaub“ prav dobra „arcnija“, to je zdravilo, ki jim bo pregnalo kurjo slepoto in skrb za „Kayser-Palesejeve“ lumparije, kakor so to sami imenovali. Torej: „Heil, Martinjak!“

Grafenauer.

Obirsko. Umrli je dne 3. t. m. kmet Miha Furjan. Bil je blaga duša in obče spoštovan od vseh. Kako priljubljen je bil, je pokazala velika udeležba pri pogrebu dne 5. t. m. Zapustil je ženo in štiri še nedorasli otrok, ter se preselil v boljšo večnost. Naj mu bo zemljica lahka, vdovo naj pa tolaži Bog v tej žalosti. — Za našo cerkev se pripravlja nov kinč, namreč podoba sv. Antona puščavnika; da bo dobro in lepo izvršen, zato nam je porok g. Goleš, ki ga bo s svojo vsestransko mojstersko roko do 16. jan. prihodnjega leta izdelal.

Bekštanj. (Hranilnica in posojilnica v Štebnu) je imela v nedeljo, 11. t. m., svoj prvi uradni dan. Pristopilo je približno 50 članov, sicer malo število, a za prvi uradni dan gotovo častno. Uradne ure so vsako nedeljo in praznik po službi božji. Slovencem sovražni listi prinašajo lažnjive članke, ki imajo namen, slovensko prebivalstvo kolikor mogoče odvrniti od tega novega, zelo koristnega in narodnega zavoda. Tudi nemškutarjem leži ta zavod v želodcu ter lažejo proti njemu brezvestno od moža do moža. Oni ne pomislijo, da je njih konkurenčni zavod v Malošah le zavod za Nemce, ki naj polagoma s slovenskim denarjem dobe trdna in dobra tla, zemljo, ki jo je slovenska roka napravila rodovitno. Slovenci, skrbite za ohranitev vašega rodu s tem, da pristopite k domačemu slovenskemu zavodu, ki goji odkritosrčno le vašo korist in neodvisnost od tujih denarnih mogotcev in izkoriščevalcev slovenskega naroda!

Društveno gibanje.

Št. Tomaž. (Kam gremo na praznik sv. Štefana?) V Št. Tomaž gremo, ker bo društvo „Edinost“ tam na novo slikanem odru uprizorilo jako lepo božično igro „Pastirci in trije kralji“ z živimi slikami in petjem. Začetek po blagoslovu točno ob pol 3. uri. Vstopnina za ude 20 vin., za neude 30 vin.; za sedež še enkrat toliko. Vabi odbor.

Slov. tamburaško društvo „Dobrač“ priredi v „Tamburaškem domu“ na Brnci dne 18. de-

Poživljenje krvnega obtoka, pospeševanje živčnega delovanja, utrjenje kože proti prehlajenju
se doseže, če rabimo

Za umivanje glave, ust, oziroma zobov
in za olepšanje polti
je neobhodno potrebno

Diana-francosko žganje.

Vaš zdravnik

Vam rad priporoči Diana-francosko žganje vsled njegovega razkužilnega in hkrati oživljajočega učinka, kojega glavni vzrok je primes — Mentola. — Glavna snov Diana-francoskega žganja je najfinejši, dvakrat ohlajeni vinski destilat.

Zgorajšnja varstvena znamka Vas štiti pred prenebrbami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Diana-francosko žganje in pazite na to, da bo imela steklenica vtisnjeno ime „Diana“, zamašek in plomba z gornjo varstveno znamko.

Domač prijatelj

v pravem pomenu besede se sme imenovati naše Diana-francosko žganje vsled svojega izvrstnega učinkovanja in svoje mnogostranske porabljalnosti. Cena male steklenice K—50, srednje steklenice K 120, velike steklenice K 240. Dobiva se povsod, kjer ne, naravnost od tovarne francoskega žganja, društva z o. z., **Dunaj, I., Hohenstaufengasse 3r.**

cembra ob pol 3. uri popoldne igro: „Na Betlehemske poljanah“. Vstopnina: Sedeži po 30 vinarjev, stojišče 30 vinarjev. K obilni udeležbi vabi *odbor.*

Grabštanj. Prvo mesečno zborovanje našega izobraževalnega društva se bo vršilo na praznik sv. Štefana popoldne po blagoslovu v prostorih pd. Lahove gostilne. Spored: Govor, petje in tamburanje. Društveni udje, pridite vsi in pripeljite še druge s seboj, da se bodo za društvo navdušili in se mu pridružili!

Guštanj. V nedeljo, dne 18. t. m., se vrši v gostilni Tolstovrške slatine gospodarski sestanek za Guštanj-Tolsti vrh in okolico, h kateremu so vabljeni vsi bližnji in daljni Slovenci. Govorilo se bo o pomenu življenjskega zavarovanja in o gospodarskih vprašanjih, živinoreji ter draginji.

Sveče v Rožu. Kat. slov. izobraževalno društvo „Kočna“ v Svečah priredi na „Štefanovo“, to je v ponedeljek, dne 26. t. m., popoldne po blagoslovu pri „Adamu“ v Svečah društveno zborovanje s sledečim sporedom: 1. Poučljiv govor. 2. Igra: „Za križ in svobodo“ v petih dejanjih s petjem. 3. Tamburanje, petje in slučajnosti. Rožani, Slovenke in Slovenci, pridite v obilnem številu! Šlo se bo za neko jako važno stvar! Vstopnina je zelo nizka! Kdor hoče pristopiti k društvu, plača sedaj samo 1 krono za celo leto! *odbor.*

Škocijan v Podjuni. (Št. Štefanski praznik), dne 26. grudnia, prazniku podpisano društvo z običajno prireditvijo, takrat „pri Rušu“ v Zamožnivaši. — Spored: Zelo zanimiv govor in igri: „Tri sestre“ ter „Zamorec“ (burka). — Vstopnina: Udom, ki so že vplačali popolnoma udnino za društveno leto 1910/11 je prosta; ostalim udom in neudom pa po 20 oziroma 30 vinarjev od osebe. — Začetek točno ob pol 4. uri popoldne. — Najobilnejši udeležbi se priporoča *Škocijansko „Bralno društvo“.*

Št. Lipš. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi dne 26. decembra na god sv. Štefana pri Habnarju mesečno zborovanje. Na sporedu je govor in igri „Dve materi“ in „Zamorec“. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 30 vin. K prav obilni udeležbi vabi vse prijatelje našega društva *odbor.*

Pliberško kat. slov. izobraževalno društvo priredi na praznik sv. Štefana hitro po blagoslovu v „Narodnem domu“ božičnico. Po kratkem nagovoru se obdari nekaj ubožnih otrok in nato se uprizaro igri „Dve materi“. Vstopnina za sedeže 60 vin., za stojišča 10 vin. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Na svidenje, prijatelji naše mladine, pod prvim slovenskim božičnim drevescem v Pliberku! *odbor.*

Književnost.

Dekle z biseri. Povest iz prvih časov krščanstva. — Ta krasna, izredno zanimiva povest je izšla kot 13. zvezek „Ljudske knjižnice“ v zalogi „Katoliške Bukvarne“ v Ljubljani. — Izkušnja nas uči, da so najboljši romani in sploh najkрасnejši pripovedni spisi vseh slovstev, ki so si takorekoč v poletu osvojili svet in bili v najkraj-

šem času prevedeni v vse kulturne jezike, zajeti ravno iz početnih časov krščanstva, katerim ne more tudi najbrezvernejši pisatelj odrekati prvenstva in vzvišenosti nad vse dogodke, ki jih je v teku tisočletij človeškega obstoja zabilježila svetovna zgodovina. — Med temi zavzema po svoji prekrasni vsebini in dovršeni pisateljski umetnosti odlično mesto tudi „Dekle z biseri“, povest, ki je prišla izpod peresa angleškega pisatelja H. Rider Haggard, a je sedaj prevedena skoro v vse jezike. Slovenski prevod je tako dober in vzoren, da bi človek mislil, da čita originalno delo. Povest je prepletena z izredno zanimivimi in mičnimi zapletljaji ter bralca priveže nase z neodoljivo silo, da knjige ne more odložiti, dokler ne pride do zadnje strani. Povest, ki je polna dejanja in se odlikuje po prebogati vsebini, se bo vtisnila vsakemu bralcu neizbrisno v spomin. — Kljub svoji obširnosti stane knjiga, ki obsega okoli 400 strani, v elegantni opremi samo 2 K 20 v, krasno vezana pa 3 K 20 v.

Največja trgovina z oblačilnim blagom v Celovcu.

Zaradi poznejše oddaje trgovine redka prilika: Akoravno se je zadnji čas blago silno podražilo in se bo še veliko podražilo, prodajam od 10. februarja 1910 začenši blaga za več kot 250.000 kron pod tovarniško ceno. Za trgovce in krošnjarje, krojače in šivilje še poseben popust. Prosim za obilni obisk. Z odličnim spoštovanjem

Anton Renko, posestnik,
ogel Kramerjeve ulice in Novi trg v Celovcu.

Kaj je novega po svetu.

Zoper očesno utrujenost beremo v nekem listu prav preprosto zdravilo. K litru vode se naj primešata dve žlici dobrega žganja in malo soli; vse to se mora dobro premešati. In sedaj je treba samo še vsako jutro in večer oči obrisati s cunjico, ki se je napojila v tej mešanici. — Ako se obnese, je vsekakor zelo preprosto, ceno in koristno zdravilo za vse, ki veliko delajo ob umetni razsvetljavi.

Dober tek! Zdrav želodec imamo in nimamo več bo. lečin. ne tiščanja v želodcu, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne rabarbara-kroglice z znamko „Elza-kroglice“. Po izkušnji Vam svetujemo, da jih poskusite; one odpravijo zapenčenost in pospešujejo prebavo. 6 škatel franko 4 krone. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko.)

Odstotki nikotina o navadnejših avstrijskih smodkah: Selektos do 0.74. Rosita 0.81, Regalitas 2.90, Trabukos 1.61, Britanikas 1.29, Panetelas 1.81, Oporas 1.42, Kuba-Portoriko 1.51, Viržinka 2.99, brazilska viržinka 1.47, Portoriko 1.41, kratke 1.88 odstotkov. —*jak.*

Loterijske številke 10. decembra 1910:

Gradec 14 31 87 21 47
Dunaj 9 26 80 77 89

Po sklepu lista.

„Mir“ pred poroto. V četrtek je bila obravnava o tožbi grabštanjskega nadučitelja Leksa zoper g. Petra Serajnika in „Mirovega“ urednika O. Mihaleka zaradi razžaljenja časti. Obravnava se je začela ob 9. uri dopoldne in je bila končana v petek ob pol treh zjutraj. Leksa je zastopal dr. Sedlmayr, obtoženca pa g. dr. Brejc. Dvanajst prič g. Serajnika je sodišče odklonilo, dočim so pričali za g. Leksa skoraj vsi grabštanjski magnati. Krog 30 prič je bilo navzočih. Nekatere priče so si nasprotovale v svojih izpovedbah. Dr. Brejc je imel sijajen zagovor, v katerem je naslikal zloglasni sistem koroških šol. Porotniki, med katerimi ni bilo nobenega narodnega Slovenca, so — soglasno na vsa vprašanja odgovorili z „da“, oziroma vprašanje o dokazu resnice zanikali. Na podlagi tega sta bila obsojena g. Serajnik na 6 tednov zapora, g. Mihalek na 30 K globe. Dr. Brejc je priglasil ničnostno pritožbo. Več prihodnjic.

Tržne cene v Celovcu

7. grudnia 1910 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg				80 litrov (biren)	
	od		do		K	v
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	22	—	14	30
Rž	—	—	18	18	10	70
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	—	—	17	90	8	60
Oves	—	—	18	—	6	13
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	28	57	18	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fizola rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	—	—	8	88	4	—
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	6	—	8	—	—	—
„ kisló	4	—	6	—	—	—
Slama	8	80	5	—	—	—
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—	—	—
Repa, ena vreča	—	—	—	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje)	3	—	3	20	—	—
Surovo maslo (putar), 1 „	3	—	3	60	—	—
Slanina (špeh), povoj., 1 „	2	40	2	60	—	—
„ „ surova, 1 „	1	90	2	10	—	—
Svinjska mast	2	20	2	30	—	—
Jajca, 1 par	—	24	—	26	—	—
Piščeta, 1 „	2	40	2	60	—	—
Race	4	—	4	50	—	—
Kopuni, 1 „	8	—	10	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	20	3	60	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	2	80	3	—	—	—

Živina	Počrez	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
		žive vage		zaklana			
		od	do	od	do		
v k r o n a h							
Konji	—	—	—	—	—	—	
Biki	—	—	—	—	—	—	
Volj, pitani	—	—	—	—	—	—	
„ za vožnjo	440	—	—	—	1	1	
Junci	—	—	—	—	—	—	
Krave	260	584	70	—	42	18	
Telice	282	—	—	—	2	1	
Svinje, pitane	—	—	—	150	160	71	54
Praseti, plemena	18	62	—	—	—	110	70
Ovce	—	—	—	—	—	—	—

: Hotel Trabesinger v Celovcu :

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro pijačo po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in tri hleve za konje.

Za zabavo služi

kegljišče, po zimi zakurjeno.

Po leti sediš na senčnatem vrtu.

V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno v sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus. Lastnik: Ivan Millonig.

Vsakdo naj bi se prepričal

da je praško domače mazilo v vsakem gospodinjstvu neutržno.

Že 40 let se je izkazalo mešano vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošlje štiri pušice, za K 7- pa 10 pušic poštine prosto na vsako postajo avstro-ogrške monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in k. dvorni dobavitelj

lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Iščejo se najemniki za mesarijo, gostilno, pekarijo, skupaj ali vsako obrt posebej, v večjem kraju na Koroškem, po ugodnih pogojih. Ponudbe na upravništvo „Mira“ št. 51.

Louske puške

vseh sestav, priznano delo prve vrste, z najboljšim strelnim neinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštine prosto.

POPOV

najboljši čaj sveta.

Še malo rabljeno, dobro ohranjeno **slamorenico** manjše vrste, zelo po ceni, **proda in kupi** rabljeno, še dobro ohranjeno **prešo za olje** Jurij Kumer na Važenbergu, pošta Zgornje Trušnje.

Zahtevajte „Mir“ po vseh gostilnah!

Zastoj in poštine prosto

pošlje na zahtevo vsakomur pravkar izišel katalog:

Domača knjižnica 1911.

Seznam izbranih najboljših del slovenske literature in svetovne literature v dobrih prevodih

knjigotržnica

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Namesto 40 kron, samo 6 kron.

Priložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, pristna zelo lepa, 16 cm dolga dlaka, s staro srebrno cevko in Hubertovim križem, s premikajočim oklepom in vijakom, skupaj samo 6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna. Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju izdelovalca gamsovih brad

Fenichel, Dunaj, IX., Altmüttergasse 3/VII. Mnogo priznanih pisem.

Po bolezni je treba krepilnega sredstva,

in sicer mora biti učinkujoče — na primer Scott-ova emulzija. Napravite enkrat z isto poskus. Že po razmerno malem zaužitju se bodele počutili boljše. Temu je vzrok čistost in izborna kakovost vseh sestavin, ki jih ima Scott-ova emulzija in vsled posebnega Scott-ovega pripravljanja.

SCOTT-OVA EMULZIJA

da nove moči mnogo hitreje kot navadno ribje olje in se v ta namen uporablja in priporoča od zdravnikov že 34 let.

Pristna le s to znamko — z ribičem — kot z jamstvenim znakom Scott-ovega ravnanja.

Cena izvorni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kupujte narodni kolek!

Zagreb.

Kralj. hrv.-slav.-dal. dežel.-vlad. ukaz 31. jul. 1900; št. 3767.

Cenjenim gospodinjam

priporočamo najtopleje

pravi : **Franckov:** pridatek k kavi

kot najboljši kavni surogat, izdelovan iz tozemskih surovin

v domači tovarni

Henr. Francka sinov

v Zagrebu.

Varstvena znamka.

X 7371 '16 L.

W.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 5.000.000.

Rezervni fond K 450.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 %** od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta števil. 27.

Zamenjuje in eskomptuje izzrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljetu, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest zrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8— za kom. **Tiske srečke s 4% obrestmi.** Dve zrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.